

Posudek oponenta diplomové práce

Oponent diplomové práce: PhDr. Zdeněk Křivánek, CSc.

Diplomová práce Markety Hamousové (studium učitelství 1. stupně ZŠ) má název "Zkušenosti učitelů s dětmi s dyslexií".

Ve své práci se autorka snaží zjistit, jak jsou učitelé informováni o dyslexii, jak přistupují osobně i metodicky k dyslektickým žákům.

V práci se také zjišťuje, jaké jsou názory učitelů na integraci dyslektiků do běžných tříd. Autorka si všimá i spolupráce učitele s rodiči a s pedagogickými poradnami.

V teoretické části je velká pozornost věnována problematice integrace žáků s poruchami učení do běžných tříd. Vychází se z řady důležitých publikací autorů Mertina, Zelinkové, Kocurové, Kucharské a dalších našich významných odborníků v této oblasti.

Důkladně je zpracována problematika individuálního vzdělávacího programu. Autorka upozorňuje i na chyby při jeho vytváření. V kapitole o dyslexii se čerpá hlavně z prací Zd. Matějčka. Zde lze pouze postrádat zmínku o "nepravých" dyslexiích. Autorka by se k této otázce mohla vyjádřit při obhajobě.

Kontextům známým z odborné zahraniční literatury odpovídá zdůraznění významu spolupráce učitele s rodiči dětí se specifickými poruchami učení.

Teoretické kapitoly jsou promyšleně zpracované, obsahují nové poznatky k dané problematice.

Obsah i rozsah kapitoly o vyučovacích metodách elementárního čtení odpovídá potřebám empirické části práce. Metody a pomůcky k metodicko-didaktické práci učitele s dyslektiky jsou vypsány obsažně. Pomůcku, která je běžně označována jako "okénko", označuje autorka jako "zástřih" (str. 58). Při obhajobě by se mohla zmínit o tom, zda jde o její termín (který je ostatně výstižnější než běžně používaný termín "okénko"), případně odkud tento termín přejala.

Po stránce metody výzkumu se vychází hlavně z dotazníku. Tato metoda je adekvátní ve vztahu ke zkoumanému problému. Výsledky dotazníkového průzkumu jsou konfrontovány s metodou rozhovoru a s pozorováním vyučovacích hodin dotazovaných učitelek.

Dotazníkové akce se zúčastnilo 46 respondentů. Autorka vhodně doplňuje dotazníkový průzkum metodou rozhovoru, kterou je možno korigovat případné nejasnosti výpovědí v dotaznících. Navíc mohla autorka konfrontovat odpovědi v dotaznících metodou pozorování - náslechy v třídách dotazovaných učitelek.

Soubor otázek dotazníku umožňuje učinit si velice přesný obraz o názorech učitelů na dyslexii, na metodicko-didaktickou práci s dyslektiky i na možnosti zlepšení péče o dyslektiky.

Autorka argumentovaně vysvětluje, proč u otázky č. 9

nevychází statistika různých variant odpovědí. U této otázky je zajímavé, že přes 50% učitelů předpokládá i možnost umístění žáka do speciální školy.

Zajímavý je přístup k problému, zda učitelé, kteří mají ve své třídě děti s dyslektickými obtížemi, potřebují jiné kompetence než jsou běžné kompetence učitele základní školy, případně zda potřebují zcela nové kompetence.

Při obhajobě by se autorka mohla vyjádřit k významu sociálně-psychologického klimatu ve třídě a k významu celkového prostředí interiéru třídy pro děti s vývojovými poruchami učení. V práci je k těmto důležitým faktorům patřičně přihlíženo.

Autorka se snažila postihnout všechny souvislosti zkoumané problematiky.

Text práce je výborně strukturován ve vztahu k cílům práce. Hypotézy byly ověřeny adekvátním způsobem. Autorka zpracovává jeden z důležitých problémů naší školy z pozice učitelů.

Výbor

v Praze dne 20.4.2006

PhDr. Zdeněk Křivánek, CSc.

.....
oponent diplomové práce